

חוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 11 - הוראת שעה): הגברת הפיקוח על נהלי בטיחות באתרי בניה

בימים אלו נכנס לתוקפו תיקון מס' 11 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה (להלן: "התיקון")¹, העוסק בחובת מינוי "עוזר בטיחות" באתר בנייה, הגברת החובות והגדרה מהו "אתר בנייה".

04 בדצמבר, 2018

1. מצב הדברים טרם פרסום התיקון לחוק

טרם התיקון, האחריות על בטיחות העובדים באתר בנייה הייתה מוטלת על מנהל העבודה. התופעה הכללית הרווחת הייתה, שנושא בטיחות העובדים נדחק הצידה, ורבים ממנהלי העבודה באתרי הבנייה נתנו עדיפות לטיפול בנושאים אחרים וזנחו את נושא בטיחות העובדים. לדוגמא, בשנת 2017, עקב אי הקפדה על כללי הבטיחות באתרי הבנייה, נהרגו 35 עובדים ונפצעו מעל 200 עובדים, ואילו בשנת 2018 מסתמנת עלייה מדאיגה: נכון להיום נהרגו 38 בני אדם ו- 163 נפצעו, כולם באתרי בנייה.

למידע נוסף ניתן לפנות
לעו"ד עביר אסדי
abir@bf-law.co.il

2. תיקון 10 לחוק

למען השלמת התמונה נציין, כי תיקון 11 הוא נדבך נוסף וחשוב לתיקון 10 לחוק אשר נכנס לתוקף כבר לפני כשנתיים (חודש אוגוסט 2016) ועוגן בסעיפים 6 ו-6א לחוק, הרחיב את סמכות מפקח העבודה האזורי באתרי בנייה והעניק לו את הסמכות להורות בצו על הפסקת עבודה היכן ששוכנע כי קיימת סכנה לשלומם או בריאותם של אדם, וזאת עד שיתוקן הליקוי או הפרת הבטיחות. יחד עם זאת, במקרים בהם נודע למפקח על אירוע באתר בנייה שגרם למוות או פציעה קשה שבשלה הוא נמצא בסכנת חיים ממשית וזקוק לטיפול רפואי דחוף, על המפקח להורות בצו הפסקת עבודה על סגירת אתר הבנייה למשך 48 שעות. ורשאי הוא להאריך את הצו כאמור ב- 3 ימים נוספים.

טלפון: 04-8371505

פקס: 04-8370231

בית אדם - מעלה השחרור 15,

חיפה

מיקוד 3328439

3. השינויים שנקבעו כעת

התיקון לחוק – שנכנס לתוקפו כעת - מפריד סמכויות ומייצר מקצוע חדש של "עוזר בטיחות", אשר לו מוקנות הסמכויות והאחריות בכל הקשור לבטיחות בעבודה באתרי בנייה.

א. עפ"י התיקון, מבצע הבנייה מחויב למנות עוזר בטיחות שיסייע למנהל העבודה באתר הבנייה שבו מבוצעות עבודות בנייה של מבנה שגובהו מעל 7 מטר ושטחו מעל 1000 מ"ר או שמבוצעות בו עבודות בנייה הנדסית ומפקח הבנייה האזורי קבע שמדובר באתר בנייה.

מוזכר זה כולל מידע כללי בלבד ואינו מהווה יעוץ משפטי או תחליף לייעוץ משפטי. מוזכר זה מוגש כשירות ללקוחותינו. יש לשקול את נסיבותיו הפרטניות והקונקרטיות של כל מקרה לגופו ולשם כך יש להיוועץ עמנו.

¹ חוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 11 - הוראת שעה), התשע"ט-2018.

חוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 11 - הוראת שעה): הגברת הפיקוח על נהלי בטיחות באתרי בניה

ב. תפקידו של עוזר הבטיחות הוא לבדוק שאכן מתקיימות הוראות הבטיחות באתר הבנייה, לדווח למנהל העבודה בעל פה ובכתב על הפרה של הוראות הבטיחות סמוך ככל האפשר למועד גילויה, ולהודיע לעובד באתר הבנייה כי הוא מפר הוראת בטיחות או מופרת כלפיו הוראת בטיחות.. כמו כן, התיקון מרחיב את אחריות מבצע הבנייה ומטיל עליו את האחריות לדאוג **שבכל עת שבה מתבצעות עבודות בנייה, יהיה נוכח באתר עוזר הבטיחות.**

ג. בנוסף, התיקון קובע חובת תיקון קפדנית ומהירה לליקויים, תוך הבחנה בין הפרות המסכנות חיי אדם שיש לדווח עליהן מידית בכתב ובעל פה ועל מבצע העבודה לדאוג לתיקון, לבין הפרות אחרות שיש לדווח עליהן אחת לשבוע ולדאוג לתיקון.

4. הגנה על עוזר הבטיחות

על מנת למנוע מצב בו עוזרי הבטיחות יחששו להתריע ולדרוש תיקונים ממנהלי הבנייה, נקבע סעיף מיוחד, המגן על "עוזר הבטיחות". לפיו, מבצע הבנייה, מנהל הבנייה או המעסיק לא יוכלו לפגוע בתנאי עבודתו או מעמדו של עוזר הבטיחות ואף לא ניתן יהיה לפטרו או לגרום לפיטוריו בשל מילוי תפקידו כנדרש ובהתאם לחוק, ולא יהיה ניתן למנוע ממנו לבצע את עבודתו נאמנה. [לנוחותכם, קישור לנוסח התיקון המלא.](#)

5. העונש בגין אי קיום צו הפסקת עבודה

תיקון 10 הסדיר בסעיף 8 לחוק את העונש בגין אי קיום צו הפסקת עבודה, וקבע כי מחזיק במקום עבודה שלא קיים את הצו ייאסר למשך שנה ו/או ייקנס בקנס כספי המבוסס גם על חישוב יומי. במקרה בו לא קיים או לא הפסיק המחזיק במקום עבודה את העבודה באתר בנייה שאינו מוסדר, דין המחזיק מאסר שנתיים ו/או קנס הקבוע בחוק העונשין שעומד ע"ס 75,300 ₪. [לנוחותכם, קישור לנוסח החוק המלא.](#)

חוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 11 - הוראת שעה): הגברת הפיקוח על נהלי בטיחות באתרי בניה

6. הנחיות משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים

ביום 12.11.2018, ובעקבות ההצעה לתיקון 11 נכנסו לתוקף הנחיית משרד העבודה והרווחה שכותרתה "הנחיות להטלת צו בטיחות האוסר ביצוע עבודות במקום עבודה". ההנחיה מפרטת את מצבי ליקויי בטיחות אשר מחייבים הטלת צו בטיחות המורה על הפסקת עבודה במקום עבודה ואת התנאים המצטברים שיש לקיים בכדי לבטל את הצו.

ההנחיה קובעת עוד כי במידה והתגלה למפקח עבודה שהצו הופר, אזי לאחר תיעוד ההפרה ואיסוף ממצאים, ניתן להטיל על המפר עיצום כספי מנהלי או להעביר את הטיפול להליך פלילי.
לנוחיותכם, [קישור להנחיה](#).

בכבוד רב,

ספיר טלומק, עו"ד

עביר אסדי, עו"ד